

Kalevala

Elias Lönnrot

2. helmikuuta 2004

1 Ensimmäinen runo

Mieleni minun tekevi, aivoni ajattelevi lähteäni laulamahan, saa'ani sanelemahan, sukuvirttä suoltamahan, lajivirttä laulamahan¹. Sanat suussani sulavat, puhe'et putoelevat, kielelleni kerkiävät, hampahilleni hajoovat².

Veli kulta, veikkoseni, kaunis kasvinkumppalini!
Lähe nyt kanssa laulamahan, saa kera sanelemahan
yhtehen yhyttyämme, kahta'alta käytyämme!
Harvoin yhtehen yhyimme, saamme toinen toisihimme
näillä raukoilla rajoilla, poloisilla Pohjan mailla.

Lyökämme käsi kätehen, sormet sormien lomahan,
lauloaksemme hyviä, parahia pannaksemme,
kuulla noien kultaisien, tietä mielitehtoisien,
nuorisossa nousevassa, kansassa kasuavassa:
noita saamia sanoja, virsiä virittämiä
vyöltä vanhan Väinämöisen, alta ahjon Ilmarisen,
päästä kalvan Kaukomielen, Joukahaisen jousen tiestä,
Pohjan peltojen periltä, Kalevalan kankahilta.

...

2 Toinen runo

- Nousi siitä Väinämöinen jalan kahen kankahalle saarehen selälliseen, manterehen puuttomahan.

¹Huomaa yhtenäisen alkusointu!

²Jälleen yhtenäisen alkusointu.

- Viipyi siitä vuotta monta, aina eelleen eleli saarella sanattomassa, manteressa puuttomassa.
- Arvelee, ajattelevi, pitkin päätänsä pitävi: kenpä maita kylvämähän, toukoja tihittämähän?

1. Pellervoinen, pellon poika, Sampsa poika pikkurainen, sep' on maita kylvämähän, toukoja tihittämähän!
2. Kylvi maita kyyhätteli, kylvi maita, kylvi soita, kylvi auhtoja ahoja, panettavi paasikoita.

Mäet kylvi männiköiksi, kummut kylvi kuusikoiksi, kankahat kanervikoiksi, notkot nuoriksi vesoiksi.

Noromaille koivut kylvi, lepät maille leyhke'ille, tuomet kylvi tuorehille, raiat maille raikkahille, pihlajat pyhille maille, pajut maille paisuville, katajat karuille maille, tammet virran vieremille.

...